

Évtizedek óta vita tárgyát képezi a szkeptikusok és az UFO-kutatók között az, hogy a földönkívüliekkel kapcsolatos filmek vajon mennyire hatottak a különböző észlelésekre. A kételkedők úgy vélik, hogy az embereket ezek az alkotások inspirálták arra, hogy előálljanak kitalált történeteikkel. A kutatók szerint viszont erről nincs szó, sőt, sok filmkészítőt a valódi esetek ihlettek meg...

Ráadásul egyetlen repülő korongot sem láthattunk egyetlen filmben sem egészen az 1950-es évekig, amikor elterjedt a csészealjak híre. A legfontosabb mozifilm, amit meg kell említenünk, az *A nap, amikor megállt a Föld* (1951). A történet szerint Klaatu, a földönkívüli lény – aki teljesen embernek néz ki – megérkezik a bolygónkra, hogy átadja üzenetét az emberiségnek,

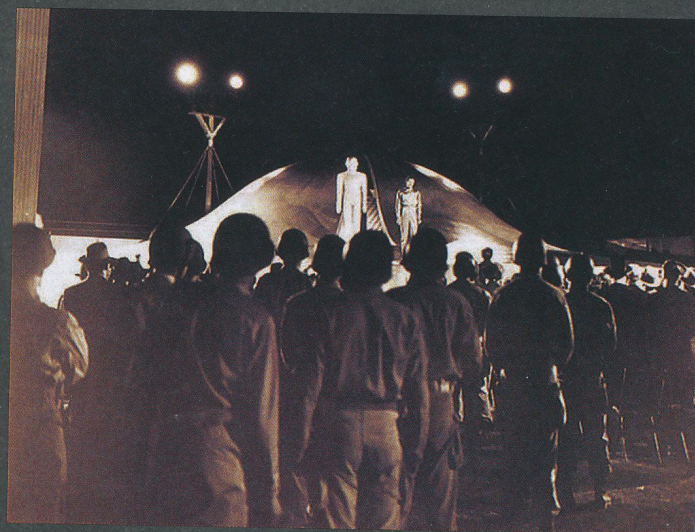
tart. 1947-től kezdődően Adamski rendszeresen látott csészealjakat, majd pedig 1952-ben találkozott egy igazi hús-vér földönkívülivel, aki az atombomba veszélyeire hívta fel a figyelmét. Ha az évszámokat nézzük, akkor egyértelmű, hogy ez a találkozás egy évvel az előbb említett film bemutatása után történt. De vajon mondhatjuk-e azt, hogy a kapcsolattartók

címek jelentek meg az újságok címlapjain, hogy ezek a repülő tárgyak nem a mi világunkból valók. Innentől kezdve a filmek is megváltoztak, és a közhiedelemmel ellentétben inkább ezek inspirálódtak a beszámolókból, nem pedig fordítva. A rakétákat felváltotta a csészealj modellje. A mozivászonon az idegenek előzőnlőtték a Földet, és meg akarták hódítani azt. A H. G. Wells könyve alapján készült *Világok harca* (1953) hatalmas sikert aratott. A forgatókönyv szerint a marslakók meteoritok révén érkeznek hozzánk, és kitör a háború. Az idegenek egyáltalán nem hasonlítanak egyetlen akkori és későbbi beszámolóban szereplő lényre sem: fejük a mellkasukon található, és tapadókorongszerű csápjaik van-

Földönkívüliek a mozivászonon

A leghatásosabb UFO-témájú filmek

Vajon mennyire befolyásolta a tudományos-fantasztikus filmek elterjedése az UFO-észlelések tapasztalait? Van-e átfedés az első fekete-fehér filmek témái és az esetek között? A számítógépes effektusokat alkalmazó filmek térhódítása miatt pedig egyre nehezebb megválaszolnunk ezeket a kérdéseket...

A nap, amikor megállt a Föld (1951) című filmben a történet szerint Klaatu, a földönkívüli lény megérkezik a bolygónkra, hogy átadja üzenetét az emberiségnek

Az első alkotások

A filmek előtt nagy népszerűségnek örvendtek a regények, főleg a fantasztikus irodalom, amiben már megtalálható a földönkívüli élet. Az 1865-ös *Utazás a Holdba* című regényt 1902-ben vitték filmre először, és hatalmas sikert aratott. A szovjet *Aelitában* (1924) a Marsra jut el pár tudós egy rakétával, majd a következő filmekben a Vénuszt is felkeresték. Inkább az emberiség képviselői látogattak meg más planétákat, és az idegen lények Földre érkezésének gondolata teljesen hiányzott ezekből a művekből. Az UFO-beszámolókból ennek az ellenkezője történt, és a földönkívüliek kerestek fel bennünket.

miszerint a háborúval és az atombombával már nem csak a saját otthonunkat, de más bolygók életét is veszélyeztetjük. Ez a kozmikus üzenet viszont már egyértelműen megtalálható a korabeli UFO-irodalomban, ahol a kontaktok beszámolóit olvashatjuk. Ezek a kiválasztottak rendszeresen találkoztak az emberi külsejű földönkívüli lényekkel, akik jóindulatúak voltak és titokban segítettek az emberiségnek. Az első ilyen beszámoló George Adamski (1891-1965) nevéhez köthető, akit az UFO-s közösség egy része sarlatánnak, egy része pedig valódi kapcsolattartónak

sokaságának tapasztalatai hazugságok lennének? Nem biztos, ugyanis a kutatók napjainkban ismerték fel, hogy például Eugene Drake már a film előtt, 1949-ben jelentette meg a *Látogatók a világűrből* című füzetét, és hasonló tapasztalatokról számolt be, mint Adamski. Felmerül tehát a tyúk vagy a tojás esete...

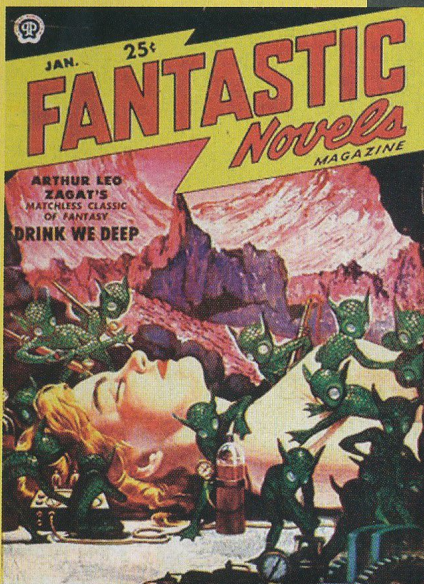
Támadók a kozmoszból

Az 1950-es években óriási érdeklődés támadt a repülő csészealjak iránt. Az amerikai kormány létrehozta a Kék Könyv Projektet (Project Blue Book), és több ezer UFO-esetet vizsgált meg. Olyan

nak. Végül azért pusztulnak el, mert nem bírják a földi körülményeket, és megbetegednek. Egy másik híres alkotás *A Föld a repülő csészealjak ellen* (1956), amelyben az idegenek szintén megtámadják a bolygónkat. A filmbéli lények leginkább egy bádogemberre hasonlítanak, akiben semmiféle fegyver nem tud kárt tenni. A csészealjból egy henger jön ki, és ezek tartják meg az objektumot, miközben landolnak a talajra. Az UFO-ról szóló leírásokban ilyen egyáltalán nem találhatunk, ugyanis az űrhajók általában a föld felett lebegnek, vagy pedig a hajóból előbukkanó vékony lábakon állnak meg. Ráadásul hangnélküliek, míg a filmben az idegenek járművei zajosak. Végül az emberek egy különleges frekvenciát sugárzó fegyverrel pusztítják el a földönkívüli betolakodókat, amit a film főszereplő tudósa talál fel. *A testrablók támadása* (1956) és *A massa* (1958) lényei sem hasonlítanak egyetlen beszámolóban szereplő leírásra sem. Leginkább kocsonyás és növénytörzses lényeket alkottak a filmkészítők. Az *ufonauták inváziójában* (1956) nagy fejű és nagy szemű idegenek érkeznek hozzánk, akiknek zöldes színű bőre van. Talán ezeket lehetne leginkább hasonlítani a kis szürkékhez, akik pár évvel később jelentek meg az UFO-irodalomban, de azért jelen-

Kis zöld emberkék

Ezt a gúnyosnak és humorosnak szánt kifejezést sokáig az UFO-k utasaira használták, és ez a sztereotipikus ábrázolás beépült a köztudatba is. A kis zöld emberkék leírása azonban sokkal régebbre nyúlik vissza: az 1920-as évektől a sci-fi rajzolók egyik kedvenc ábrázolása volt, előtte viszont a törpékkel és a goblinokkal való találkozásokról olvashattunk hasonlókat. Az egyik legrégebbi megfelelője a 12. századi woolpiti zöld gyermekek, míg napjainkban inkább Yoda juthat eszünkbe a *Star Wars*-ból.

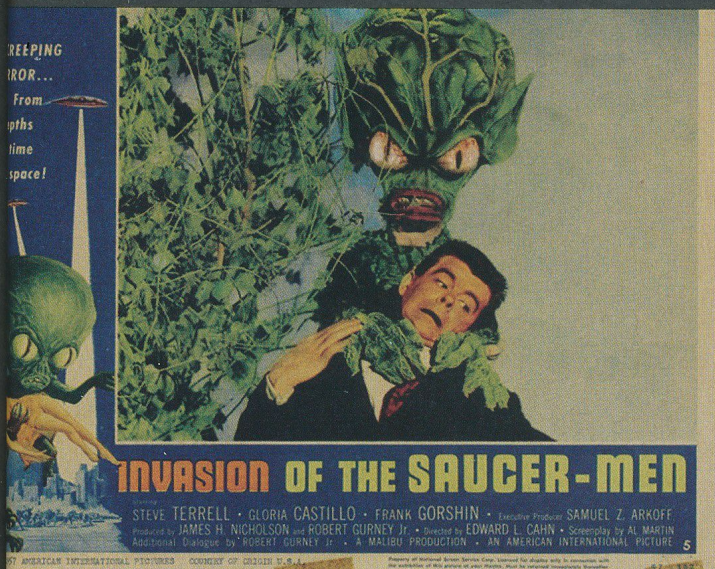
tősen eltérnek tőlük a ragadozó fogaikkal és vámpiros külsejükkel. Azt is tudjuk, hogy számos hasonló lény beszámolója ismert volt már a film megjelenése előtt is. Ilyen például az 1955-ös Kelly-Hopkinsville-i észlelés, ahol alacsony, humanoid kinézetű idegenekkel találkoztak a szemtanúk, és az újságírók „kis zöld emberkének” nevezték el őket. Bár az 1960-as évek elejéig sok különböző típusú idegen lényt láttak a törpéktől kezdve a magas szókéken

Betty Mitchell mondott el, akik állítólag ilyen idegenekkel találkoztak. 1961-ben történt az ufológia egyik leghíresebb esete, amikor is Betty és Barney Hill földönkívüli elrablás áldozata lett. A történet annyira nem vészett ki a köztudatból, hogy 1975-ben egy filmet is készítettek belőle *Az UFO-incidens* címmel. A Steven Spielberg által rendezett *Harmadik típusú találkozások* (1977) részben szemtanúk beszámolója alapján készítették el, és még

roswelli incidensről szólóak vagy a *Man in Black* trilógia, amiben olyan fekete ruhás ügynökök jelennek meg, akik több mint négy évtizede fenyegetik a szemtanúkat, hogy hallgassanak a tapasztalataikról. Van azonban egy film, ami egy íróra biztosan nagy hatással volt: az *Elpusztíthatatlanok* (1988) olyan idegeneket mutat be, akiket csak egy különleges szemüveggel láthat a főszereplő, ugyanis alapvetően embernek tűnnek. A szemüveg által viszont az is kiderül, hogy a valóság teljesen más, mint ahogy az emberiség ismeri, és a média mindenhol manipulál minket. Az alakváltó űrlé-

nyek ugyanis megvették a bolygó elit embereit, hogy a háttérből rabszolgasorsba hajtsák a társadalmunkat. Nem nehéz felismernünk *David Icke* pár évvel későbbi összeesküvés-elméleteit a gyíkemberekről, akik közöttünk élnek és a Földet akarják megszerezni, így ez esetben a szkeptikusoknak kell igazat adnunk. A *Függetlenség Napja*

ki is használják, hogy minél több nézőt csalogassanak a mozikba. Az UFO-beszámolók és a konteók is változtak az évtizedek alatt, és szinte egymásba fonódtak az új filmek történeteivel. Valószínűleg egyre gyakrabban hatott mindkét oldal egymásra: a *Csillagkapu* film és sorozat olyan, világok közötti átjárót mutat be, amit az idegenek és a földi katonaság is titokban használ. Az átjáró aztán megjelent az összeesküvés-elméletekben is, mint létező dolog, sőt, többen állították, hogy részt vettek ilyenekkel kapcsolatos projektekben, és más bolygókon is szolgáltak. Az 1970-es évek *Erich von Däniken* által keltett paleoasztronautikai láza a mai napig nem múlt el, mert a *Thor* (2011), a *Prometheus* (2012) vagy az *Örökkévalók* (2021) is bemutatja azt, hogy az ősi időkben földönkívüliek látogatták meg a bolygónkat, akik létrehozták az élet alapjait, és őseink isteneknek vélték őket. A tavaly megjelent *Nope* (2022) egy felhő mögött bujkáló UFO-t mutat be, ami elragadja az embereket és az állatokat. Talán a legérdekesebb alkotás a *Jupiter fel-*

Az *Invasion of the Saucer-Men*-ben (1956) nagy fejű és szemű idegenek érkeznek hozzánk, akiknek zöldes színű bőre van

át a szőrös lényekig, a legtöbbjük egyetlen filmben sem szerepelt. A hatvanas években indult *Star Trek* sorozat hegyes fülű Spock kapitányát is egy 1950-es évekbeli beszámoló ihlethette, amit *Helen* és

a Kék Könyv Projekt csillagásza, *J. Allen Hynek* is szerepelt benne. Lehetetlen felsorolnunk a 80-as és a 90-es évek minden filmjét, de több olyan alkotás is készült, amit valós UFO-esetek inspiráltak. Ilyenek a

A tavaly megjelent *Nope* (2022) egy felhő mögött bujkáló UFO-t mutat be, ami elragadja az embereket és az állatokat

(1996) vagy *A holnap háborúja* (2021) szintén hódító idegeneket mutatott be, ám sokkal agresszívebben és látványosabban, mint a korábbi filmek – hála a modern számítógépes effektusoknak. Mindazonáltal ezeknek nincs sok köze az UFO-észlelésekhez...

Ámítás vagy valóság?

A számítógépes effektusok (CGI) által már bármilyen látványt létrehozhatnak a készítőik, és ezt

emelkedése (2015) volt, amelyben láthatunk kis szürkékét, reptilián hüllőket, valamint a jó és a rossz földönkívüliek harcát is. Kizárt dolog, hogy a készítőik ne olvastak volna UFO-irodalmat és ezzel kapcsolatos spirituális könyveket. Összességében úgy vélem, hogy az első évtized filmjei nem befolyásolták az UFO-észleléseket, sőt, pont fordítva történt. A legújabb alkotások esetében viszont tetten érhető az egymásra hatás oda-vissza...

MISKOLCI LÁSZLÓ